

MARIANKA

ŠKOLSKÝ ČASOPIS, ZÁKLADNÁ ŠKOLA MARIANKA
NÁMESTIE 4. APRÍLA 16, 900 33 MARIANKA

JÚN 2007

**NÁVŠTEVA
STAROSTU**

**ENVIROMENTÁLNA
VÝCHOVA JE
AKO ŠPENÁT ...**

PRÁZDNINY

ĎAKUJEME

Zem nie je na jedno použitie

Enviromentálna výchova je ako špenát:
„Zelený, chutí, ak je čerstvý,
dobře pripravený a aj tak nechutí každému.“
Miloš Vincík

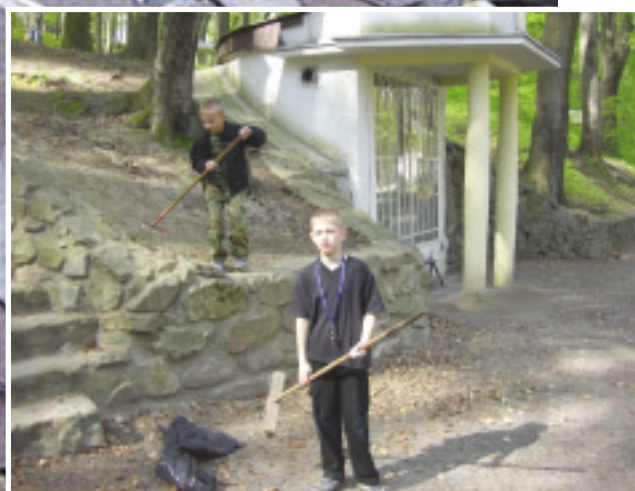
Môj úvod je letný. Všetko okolo bzučí, hučí, plní sa, svieti, naplňame sa, chystáme a plánujeme niečo nové, z prebytku energie vznikajú úžasné veci, nápady, vzťahy. Leto v nás zapáli nový oheň.

Skúsme spolu precítiť a hlboko vstrebať slová z Citadely, diela Antoina de Saint Exupéryho, v ktorom je zhustené jeho chápanie života.
„Posielam väzňov lámať kameň. Lámu kameň a sú prázdni... Keď ale staviaš dom, myslíš, že lámeš rovnaký kameň? Staviaš múr, ktorý bude domovom a nepracuješ za trest. Každý tvoj pohyb je piesňou.“

Tak je to aj v našich životoch, tak je to aj v enviromentálnej výchove. Pre niekoho je to „za trest“ pre iných je každý čin a pohyb piesňou. Závisí to od toho, či niekto stavia dom, stavia chrám, v ktorom bude znieť pieseň, alebo nevie čo stavia, len kladie kamene na jednu kopu, akokoľvek poctivo a úprimne to robí. Chrámom enviromentálnej výchovy nech je ochrana prírody a zdravia, pretože zachovanie základnej hodnoty života - prostredie, bohatstvo a krásy našej Zeme je spoločná vec nás všetkých. Je potrebné, aby naše deti vzťah k prírode získali iným spôsobom ako v triede, aby problémy starostlivosti o životné prostredie sami objavovali - tak si vytvorí svoju vlastnú filozofiu vo vzťahu k prírode a k hodnotám života v súčasnom pretechnizovanom svete s myšlienkami i na život budúcich generácií. Vždy na konci školského roka si vzdychneme: „ako ten rok rýchlo ubehol.“ A keby sme si mali pripomenúť to dôležité, čo sa počas roka udialo, možno by nám to trvalo veľmi dlho, kým by sme niečo našli. Zo slávnosti si hneď spomenieme na Vianoce, Veľkú noc. A zrejme by nám úplne vypadlo to, čo sa naozaj roka ako takého týka - striedanie ročných období, cykly slnka - slnovraty a rovnodennosti, cykly mesiaca - splny a úplnky. Možno by sme si ani nespomenuli na všetky nádherné zmeny farieb, tvarov, vôní v prírode. A pritom sú to všetko zmeny, ktoré sa nás bytostne dotýkajú, z nich čerpáme energiu, dávajú nám pocit radosti.

A tak Vám všetkým prajem, aby ste sa tešili z leta, prírody, spoločenstva ľudí, aby ste na vlastnej koži pocítili „jednotlivé zastavenia počas roka.“

Tatiana Smidová
Mgr. Tatiana Smidová,
riaditeľka školy

PÁN STAROSTA V ŠKOLE

Pozvali sme do školy nášho pána starostu, Ing. Viliama Bolgáča. Je zodpovedný za mnoho vecí, medzi iným aj za to, či je v škole dosť teplo, čiasto, či bude dosť peňazí na platy pre všetkých, čo v nej pracujú, na opravy, pomôcky a kadečo iné.

Prišiel medzi nás a odpovedal na naše otázky. Bolo to taká malá tlačová beseda.

Janko: Chcel by som sa opýtať, či bude kanalizácia aj na Partizánskej ulici.

V. Bolgáč: Áno, v auguste sa začína.

Euboš: Budú sa naďalej stavať domy?

V. Bolgáč: Áno, ale premyslene. Nie dom na dome.

Veronika: Bude tu detské ihrisko?

V. Bolgáč: Ťažká otázka, chceme urobiť ihrisko s umelou trávou na školskom dvore.

Vladko: Bude kanalizácia aj na Borinskej?

V. Bolgáč: Tam je to ťažké, veľký problém, ale zháňame peniaze.

Kíka: Môže sa stať, že by sme sa spojili so Záhorskou?

V. Bolgáč: Áno, pracujeme na tom, aby bola Marianka časťou Bratislavy, jej mestská časť.

Pripravuje sa zákon o tom, že Marianka sa pričlení k Bratislave a získa výhody mestskej časti.

Miška: Mohla by sa opraviť zastávka?

V. Bolgáč: Áno, bude väčšia, nová. Chceme to ale urobiť tak, aby ladila s rekonštruovaným námestím.

Vladko: Bude sa stavať nová škola?

V. Bolgáč: Nie, ak bude treba, nadstavíme túto.

Zuzana: Ako to bolo v škole voľakedy? Vyviedli ste aj nejaké huncútstvo?

V. Bolgáč: V škole bolo 5 tried, v každej 35 detí. Vyučovanie bolo preto doobeda aj poobede. V škole sa nevarilo, jedlo si deti nosili z domu, záchod bol iba vonku, taká latrína.

Kúrilo sa drevom, ale učilo sa, až keď bolo zakúrené. Tak sme niekedy naliali do kachlí vodu, aby ešte nehorelo.

Janko: Ako sa budú trestať vandali a sprayeri?

V. Bolgáč: My ich nemôžeme trestať, môžeme upozorniť, ale keď zistíme, kto to je, môžeme ho nahlásiť na políciu. Som si ale istý, že vy to robiť nebudete.

Daniel: Budú sa stavať aj nové obchody?

V. Bolgáč: Je to v pláne, v lokalite Lúky by mali byť okrem obchodu aj ihrisko a kino.

Všetci: Huráá!

p. uč. Brnová: Ak má niekto neporiadok pred domom a na dvore a špatí to okolie, dá sa mu to nejakým vytknúť?

V. Bolgáč: Len ak to prekáža susedom, ináč je to zatiaľ na svedomí každého z nás.

Miška: Budú sa čistiť potoky?

V. Bolgáč: Áno, niečo my, niečo štátne lesy. Pomôcť nám pri tom môžete aj vy, deti.

Paťko: Prečo zasypajú kameňolom?

V. Bolgáč: Obnovuje sa, revitalizuje. Zaváža sa kvalitnou zeminou, nie ako teraz, práve sme zastavili jeden nákladák, čo tam viezol kusy betónu. Potom sa tam zasadia stromy.

Jazierko sa upraví, vyčistí, nad ním bude športový areál, reštaurácia.

Vladko: Náš sused páčil pneumatiky.

V. Bolgáč: To sa nesmie.

Daniel: Bude z Marianky mesto?

V. Bolgáč: Marianka bude väčšia, ale vežiaky tu nebudú.

Kiko: Budú tu aj chodníky?

V. Bolgáč: Postupne sa budú stavať a budovať. Najskôr na Karpatskej.

Vladko: Kedy budú na Borinskej dva pruhy?

V. Bolgáč: Asi nikdy, je veľmi úzka. Pripravujeme takzvané „zokruhovanie“.

Edko: Bude na Karpatskej prechod pre chodcov?

V. Bolgáč: Zatiaľ nie, ale je to zaujímavá myšlienka.

Pavlinka: Bude pred školou značka „Pozor deti“?

V. Bolgáč: Veľmi dobrý nápad, dáme tam tú značku.

Kristian: Budú v Marianke semaforey?

V. Bolgáč: Myslím, že nie.

Už medzi dverami sme sa dostali k tomu, ako sa deti voľakedy „člnkovali“ v koryte po potoku, ako sa zavádzala voda na ihrisko, kto býval posledný v marianskom kaštieli. Obrazy Marianky, akú už nepoznáme.

Ale deti čakal obed, pána starostu robota, tak sme sa podakovali za čas, ktorý nám venoval, a povedali si, že zas niekedy nabudúce.

Pripravili pani učiteľky

Dáša Brnová a Edita Marošová

„MARIANKA, OBEC S ČISTÝM OKOLÍM SNAHA O ZMENU MYSLENIA LÚDÍ PRI LIKVIDÁCII ODPADOV.“

Je názov projektu, ktorí sme za školu podali na Ministerstvo školstva SR v rámci výzvy Enviroprojekt 2007.

Chceme ukázať, že s odpadmi sa dá nakladať aj ináč, že po nás sem prídu ďalší, ktorí budú potrebovať vodu, vzduch a les.

Cieľom je systematickou prácou, výchovou v škole, prostredníctvom školského časopisu, plagátov a letákov propagovať šetrný spôsob života, ukazovať ako správne likvidovať odpad, hľadať cesty, ako ho vytvárať čo najmenej.

SKLÁDKY ODPADU V OKOLÍ OBCE

Okolie Marianky je znečistené mnohými nelegálnymi skládkami odpadu. Je to stavebný odpad (staré murivo, strešná krytina, odpad zo stavieb), bežný domový odpad, staré pneumatiky, nepotrebné elektrospotrebiče.

Kto sa zbavuje odpadu takýmto spôsobom, koná v rozpore so zákonom.

Ako dlho asi trvá, kým sa rozpadne strešná krytina, ktorej sa ktosi zbavil nad kameňolomom v Marianke?

Pri rozklade odpadu na skládkach vzniká množstvo rôznych látok, ktoré vytvárajú zložité chemické reakcie. Dažďová voda, pretekajúca cez odpad sa „obohacuje“ o škodlivé látky, ktoré potom prenikajú do okolitej pôdy a znečisťujú rovnako pôdu ako aj podzemné a povrchové vody, zásobárne pitnej vody. Žiaci spolu s učiteľmi a príp. rodičmi budú zachytávať nelegálne skládky odpadu a dokumentovať ich.

Členovia komisie pre životné prostredie v obci nám ponúkli spoluprácu, ktorá bude spočívať v spoločnom zanášaní fotodokumentácie do katastrálnej mapy, ktorá bude prístupná na internetovej stránke obce a bude sa pravidelne aktualizovať.

Komisia rovnako sľúbila pomoc pri vybudovaní školského kompostoviska.

SPAĽOVANIE ODPADU

- do kachlí rozhodne nepatria:

Plasty	Drevotrieska
Gumy	Organický odpad

Pri ich spaľovaní vzniká množstvo nebezpečných škodlivín, z nich najhoršie sú dioxíny a furány.

Po rádioaktívnom odpade sú to najtoxickéjšie látky na našej planéte. Dioxíny sa dlhodobo nerozkladajú a ostávajú v životnom prostredí.

Prenikajú do ľudského organizmu, ich zvýšené hodnoty boli namerané aj v materskom mlieku.

Okrem toho, že sú rakovinotvorné, znižujú imunitu, spôsobujú hormonálne zmeny, kožné ochorenia, poškodzujú nervovú sústavu.

Aké je riešenie?

Obecný úrad organizuje raz do mesiaca zber plastových fliaš priamo pred domov. Takýmto separovaným zberom sa zabezpečí ich bezpečná likvidácia.

Je možné plasty hádzať do nádob na to určených v Záhorskej Bystrici aj v Stupave.

Podľa informácií Obecného úradu by sa mali dočkať separovaného zberu aj obyvatelia Marianky.

Bolo by ideálne, keby sa každá domácnosť snažila svoj plastový odpad minimalizovať napríklad kúpou výrobkov v ekologicky výhodných baleniach, alebo recyklovateľných obaloch.

Zuzana Viteková

Použité materiály: Inštitút aplikovanej ekológie Daphne, Spoločnosť priateľov Zeme

Finančné prostriedky získané na projekt z Ministerstva školstva ako aj 10%-nú spoluúčasť obce využijeme na nákup digitálneho fotoaparátu, tlač školského časopisu, letákov a plagátov, ekovýchovné hodiny v spolupráci s inštitútom Daphne, a výlet Baganče do Plaveckého Mikuláša.

Projekt je v plnom znení uverejnený na www.stránke školy.

O VZÁCNOM LESE

Kedysi pradávno bol jeden vzácny les.

A v tom lese boli vzácne zvieratká.

Napríklad zajac mal kožuch z pravého zlata.

A medveď z pravého striebra. A ježko z pravého bronzu.

A skamarátili sa, lebo tie farby sú ako tri poháre na Majstrovstvách sveta.

A stali sa najlepšími kamarátmi na celom svete. A žili šťastne až do smrti.

Daniel Král, 2. trieda

P R á Z d n i n y

Všetci sa už tešíme na prázdniny, slnko pripeká a my musíme ešte stále sedieť v škole.

Uzatvárajú sa známky, prebiehajú posledné písomky a realizujú sa školské výlety.

Jún je pekný mesiac, ale najkrajšie sú júl a august. A to už snád každý vie prečo...

PRÁZDNINY SA BLÍŽIA! VŠETCI SA TEŠÍME!

DETI, čaká vás nekonečná zábava, oddych, čas sladkého ničnerobenia.

Želáme vám tento čas prežiť v zdraví a pohode. Dávajte na seba pozor, počúvajte rodičov a využite ho zmysluplne.

Milí čitatelia, prečítajte si plány našich žiakov, sú to možno aj ich tajné sny a túžby, ako prežiť krásny prázdninový čas.

Tieto svoje myšlienky vypovedali vo vlastnej tvorbe, a tu sú...

Edita Marošová, učiteľka

Dobrý deň, ja som Daniel a chcel by som v lete zažiť to, že by som sa išiel s celou rodinou kúpať do mora. A by som sa jašil, hral by som sa s deťmi. A zabával by som sa tam a potom by sme sa odišli domov vyspať. A na druhý deň by som sa išiel bicyklovať. Jedno obrovské kolečko, aby som mal veľikánske svaly na nohách.

Daniel Král, 2. trieda

Na prázdniny by som chcel ísť na Zemplínsku šíravu. A do Levíc ku krstnej. Pôjdem do troch táborov. Cez prázdniny sa budem kúpať a opaľovať. Budem sa učiť a čítať a počítať. Budem sa bicyklovať a korčuľovať.

Kristian Partl, 2. trieda

Cez prázdniny pôjdeme na kúpalisko do Podhájskej a teším sa na maliny a ešte na jablká a ešte na hrušky a slivky.

Matej Valent, 1. trieda

Chcem ísť na kúpalisko. Pôjdem do Nitry na ranč a budem sa sama vozit' na koni. Chcem, aby išli so mnou moje kamarátky Kajka, Pavlinka, aj Eva a Vaneska. Pôjdem sa kúpať ku Kajke.

Saška Dzurillová, 1. trieda

My pôjdeme do Turecka a budeme sa kúpať. Pôjdeme sa bicyklovať a potom do ZOO a pôjdem k dedkovi. Pôjdem do múzea a budeme zbierať slivky.

Rudko Weissabel, 2. trieda

Cez prázdniny idem k prababke. Pôjdem aj na Rosničku, potom na Letný tábor v škole a tak ďalej. A viete čo je to Rosnička? Kúpalisko.

David Polner, 1. trieda

V lete sa pôjdeme bicyklovať. Budem aj pomáhať ocovi v záhrade a budem sa ešte veľa hrať a kúpať.

Vladko Paška, 1. trieda

V lete pôjdem na prázdniny k starým rodičom. Budeme sa chodiť kúpať do Nitrianskeho Rudna. Budeme si opekať a hrať futbal. Budeme chodiť na lúku na hry a zbierať liečivé kvety.

Lucia Nováková, 2. trieda

Ja by som chcel ísť do Ameriky. Chcel by som tam ísť, lebo sú tam tornáda. Chcel by som ísť do Dánska, lebo je tam Christian Andersen. A chcel by som ísť do Nemecka, lebo tam mám bratranca. Pôjdeme do Grécka na Kos. Budeme tam skoro s celou rodinou a s kamarátom. Budeme sa potápať a plávať. Viem, že tam bude veľmi dobre.

Eduard Porges, 2. trieda

Chcela by som ísť na kolotoče a na kúpalisko a do ZOO. Chcela by som ísť do tábora. Teším sa na bazén, teším sa na maminu, keď pôjdeme na kúpalisko.

Kajka Veselá, 1. trieda

Cez letné prázdniny by som chcela ísť do ZOO. Pôjdem aj do letného tábora a potom, keď skončí letný tábor, tak sa pôjdem kúpať do nášho bazéna. Potom pôjdeme nazbierať maliny. Teším sa, keď budú hrušky a slivky, potom pôjdeme k babke.

Evička Bročková, 1. trieda

Cez letné prázdniny by som sa chcela ísť ku Kajke kúpať, veľmi by som si chcela písať domáce precvičovanie.

Dominika Tarabová, 1. trieda

Cez prázdniny som bola na lodi. Ale ešte som chcela ísť na plaváreň. Potom sme sa išli kúpať do Jakubova. Bola tam sranda. Toto bol môj najlepší deň.

Pavlinka Záblická, 1. trieda

ČO SA DEJE V ŠKOLE...

Aj v tomto školskom roku sa žiaci hlásili na 8- ročné gymnáziá. Naša žiačka Michaela Kráľová po úspešnom absolvovaní prijímacích pohovorov bola prijatá na 8- ročné gymnázium do Malaciek.

V rámci telesnej výchovy a dlhoročnej tradície sme sa aj v tomto roku zúčastnili plaveckého kurzu v športovej hale Malina v Malackách. Všetky deti kurz zvládli výborne a boli odmenené MOKRÝM VYSVEDČENÍM.

Naši žiaci nemyslia len na seba a svoje pohodlie, ale vedia sa zapojiť aj do takej medzinárodnej charitatívnej akcie ako je projekt s názvom DETI DEŤOM, je zameraný na pomoc deťom žijúcim v detských domovoch. Tento rok sme podporili deti z Bulharska. Zároveň sa chceme zapojiť do ďalšieho projektu POMOC DEŤOM v KENI.

Program, ktorý si deti pripravili ku Dňu matiek, predviedli v slávnostne vyzdobenej sále Exercičného domu. Podľa potlesku a usmiatej tváre mám a starých mám po vystúpení, deti usúdili, že sa všetkým program páčil na výbornú.

V škole sme sviatok detí oslávili v turistickom duchu na Malom Slavíne. Deti tu zažili výbornú a bezstarostnú zábavu, hry, šantenie. Energiu si doplnili opekanými dobrotami a na záver im oči rozžiarili balíčky venované od rodičov zo ZRPŠ.

Okrem matematických a literárnych súťaží sa pravidelne zúčastňujeme aj všetkých výtvarných súťaží. V tomto školskom roku žiačka prvého ročníka Pavlína Záblická bola úspešná v Medzinárodnej olympijskej súťaži v kreslení a maľovaní pre deti a mládež „ ŠPORT VO FANTÁZII – PEKING 2008“, získala prvé miesto v kategórii 7. až 14. ročných detí. Gratulujeme!

Školáci tradične vystúpili aj na posedení pre starších spoluobčanov, ktoré organizovala Kultúrna komisia pri Obecnom zastupiteľstve. Pripravili si niekoľko básní a piesní. Veríme, že krátkym vystúpením potešili prítomných.

Edita Marošová

DEŇ MATIEK

DESIGN
PRE MACHUĽU
Karol Rosmány ml.

A čo pri škole, za školou a inde ...

V apríli sa školáci zúčastnili na jarnom upratovaní údolia v Marianke. Spolu s dospelými, ktorí na brigádu prišli, ukázali, že im nie je ľahostajné miesto, kde žijú, a nakoniec to bolo celkom zábavné. Dospelí si dali guláš a školákov pozvala pani riaditeľka na nanuk. Ako vidíte, jazdilo sa aj na koni.

Tretiaci boli na prvom svätom prijímaní. Predtým absolvovali prípravu s pátrom Augustínom a pani Máriou Savkovou. Bola to pekná slávnosť a páčilo sa mi, že sme sa na jej príprave aspoň čiastočne zúčastnili aj my, ich mamy. Chlapcom prajeme, aby celý život objavovali krásne veci a nestratili schopnosť nad nimi žasnúť.

Ročník III. - Vydáva Občianske združenie pri ZŠ Marianka,
Nám. 4. apríla 16, 900 33 Marianka
Tel. 02/659 352 33, e-mail: skola@marianka.sk, www.marianka.sk
Číslo účtu: 0179873003/0900.
Šéfredaktor: Mgr. Tatiana Smidová, redakcia: Edita Marošová, Zuzana Viteková
Tlač: Print Hall spol. s r.o., Mlynské Nivy 56, 821 05 Bratislava,
Registrované MK SR v Bratislave pod číslom RP 244/2006.
Layout a typografia Karol Rosmáň ml.

Kresbu na obálke „Rozprávková bytosť“
nakreslila Lucia Nováková

Druhého júna prechádzali deti Lesom plnom rozprávkových bytostí.

Správne slovo nie je prechádzali, ale utekali, asi sa báli že vodníci a ježibaby im utečú aj so sladkosťami a cenami. Keďže začal prudký dážď, všetko skončilo tombolou na ihrisku.

Deti, neviete nič o vodníkovi Vodibojkovi? Doteraz nevieme či ostal, alebo odišiel domov do jazierka pri kameňolome. Ak ho stretnete, pošlite ho domov!

Naša vďaka patrí:

- všetkým, ktorí doniesli do školy starý papier, vyzbieralo sa 3 500 kg, odmenou bude výlet loďou na Devín
- Andrejovi Brnovi a firme Realiz za finančný dar, 50 000,- Sk, ktoré budú použité na podlahy do tried
- všetkým, ktorí podporili a pripravili Cestu rozprávkovým lesom na MDD
- Miroslavovi Švorcovi, za to, že zmajstroval búbky pre vtákov
- manželom Kolmanovcom za spev, hudbu a ozvučenie mnohých slávností
- manželovi pani učiteľky Marošovej, Romanovi, za horské vodcovstvo na výletoch Baganče
- všetkým, ktorí aj v tomto školskom roku pomáhali škole v Marianke

Zuzana Viteková